

KHN:

- Horeca kan open met gepresenteerde slimme maatregelenplan van KHN
- Coronatestbewijs kan een hulpmiddel zijn voor delen van horeca om coronamaatregelen sneller en verder te versoepelen
- Testbewijzen mag alleen als het een tijdelijke maatregel is en het moet duidelijk zijn in welke fase testbewijzen nodig zijn om verdere versoepeling mogelijk te maken.
- Testbewijs moet leiden tot meer ruimte voor ondernemers, dus generieke maatregelen moeten worden losgelaten
- Kosten op middellange termijn moet niet bij gast/ondernemer komen te liggen

Aantal vragen:

1. Wanneer treedt de wet in werking?
2. Welke 'niet-essentiële sectoren' worden aan de wet onderworpen en voor hoe lang?
3. Welke testen zullen worden gebruikt en hoe lang van tevoren moet de test zijn afgenomen?
4. Hoe verhoudt de inzet van testbewijzen in deze sectoren zich tot de generieke maatregelen die gelden?
5. En vooral, hoe wordt de financiering op de middellange termijn geregeld?

KNVB, Eredivisie CV en Keuken Kampioen Divisie:

- - Positief om testbewijs in te zetten voor openen samenleving en meer publiek toe te laten al dan niet volledig publiek toe te laten bij sportevenementen
 - Betaald voetbal afgelopen coronajaar 200 miljoen misgelopen
 - Fijn dat er perspectief wordt geboden.
1. Gaan ervanuit dat publiek bij voetbalwedstrijden hoort bij de evenementen
 2. 48 uur is een werkbare duur voor testbewijs, wel minimaal
 3. Kosten kunnen niet zomaar na april verbonden worden aan de organisator van een evenement. Daarbij behoort de evenementensector tot essentiële voorzieningen en moeten de kosten voor de Rijksoverheid vallen
 4. Blij met gratis app, alleen moeten de privacy voorwaarden goed geregeld zijn. Daarbij moet de app toegankelijk blijven voor zo veel mogelijk type testen en leveranciers om toekomstige test- of vaccin leveranciers die een gevalideerd product hebben, aan te kunnen haken.
 5. Controle testbewijs worden voorbereidingen getroffen om dit in te regelen. Check moet klantvriendelijk zijn en weinig handelingen om rijvorming te voorkomen.
 - a. Is het niet mogelijk om negatieve testuitslagen anders in te zetten?
 - b. Is het niet mogelijk om de technische koppelingen, die uitvoerig worden omschreven op Github, te koppelen aan een kaartverkoopapp die voldoet aan bepaalde standaarden?
 - c. Het is belangrijk dat Rijksoverheid op tijd inzichtelijk maakt aan welke maatregelen en voorbereidingen de betaald voetbalorganisaties moeten voldoen.
 6. Medewerkers niet testen, hoe kan je medewerkers en bezoekers beschermen? Zijn de 'aanvullende maatregelen' die in memorie van toelichting staan voldoende? Aanvullende omschrijving van de maatregelen, inclusief onderbouwing van het effect, zou bijdragen aan het borgen van veiligheid van alle betrokken personen
 7. Testbewijs moet tijdelijke maatregel zijn. We pleiten voor duidelijke kaders en concrete tijdslijn

VNO NCW & MKB Nederland:

- Onderschrijven maatschappelijke economische voordelen die toegangstesten opleveren
- 1. Het is van essentieel belang dat toegangstesten worden ingezet waar deze in de praktijk toegevoegde waarde bieden en uitsluitend voor zolang minder ingrijpende maatregelen niet afdoende zijn
- 2. De concrete toegevoegde waarde van de wet en mogelijke onvoorziene negatieve effecten zijn nu nog niet in volle omvang te beoordelen. Bij ministeriële regeling is het belangrijk inzicht vanuit de praktijk mee te wegen, zoals mogelijke onvoorziene praktische implicaties van de regeling
- 3. Uit oogpunt van efficiënte implementatie vragen we om koppelvlakken (APIs) beschikbaar te stellen met behulp waarvan de output zoals gegenereerd met behulp van overheidssystemen mede gebruikt kan worden door bestaande presentatie- en uitleesapparatuur die al aanwezig is in de markt (dan wel ontwikkeld wordt)
- 4. Vreemd tijdsplan voor het opnemen van alle kosten door de Rijksoverheid. Het profijtbeginnsel is om meerdere redenen niet passend.
 - a. Toegangstesten helpen in de virusbestrijding;
 - b. Heropening is goed voor de mentale gezondheid;
 - c. Ongelijke behandeling wordt in de hand gewerkt door prijsverschillen, afschalen van de publieke bijdrage en het vragen van een eigen bijdrage van ondernemers
 - d. Opening van activiteiten wordt uitvoeringstechnisch gecompliceerd – en dus vertraagd – wanneer een eigen bijdrage wordt gevraagd.
 - e. Versnelde heropening door asymptomatisch testen heeft een evident economisch belang
 - f. Een eigen bijdrage aan testen: ongelijkheid met gevaccineerde of eerder positief geteste mensen

ICTRecht:

- Positieve ontwikkeling, maar wel 2 aandachtspunten
- 1. Werknemers kunnen niet verplicht worden, vrijwilligers wel om zich te laten testen. Hierbij worden aanvullende maatregelen getroffen. Zijn de 'aanvullende maatregelen' voldoende om medewerkers en bezoekers te beschermen?
 - a. Aanvullende omschrijving van beoogde maatregelen, inclusief onderbouwing vna het effect van deze maatregelen, zou bijdragen aan het borgen van veiligheid van betrokken personen
- 2. Gesloten systeem. Er is geen onderzoek gedaan naar werkbare alternatieven van de app die de Rijksoverheid aanbiedt. Dit kan zorgen voor extra administratieve handelingen. Extra handelingen die fraudegevoelig kan zijn.
 - a. Is het niet mogelijk om negatieve testuitslagen anders in te zetten?
 - b. Is het niet mogelijk om de technische koppelingen, die uitvoerig worden omschreven op Github, te koppelen aan een kaartverkoopapp die voldoet aan bepaalde standaarden?
 - c. Het is belangrijk dat Rijksoverheid op tijd inzichtelijk maakt aan welke maatregelen en voorbereidingen de betaald voetbalorganisaties moeten voldoen.

Ieder(in):

1. Maatregelen mogen geen mensen uitsluiten

- a. Voor 2 miljoen mensen met beperking en/of chronische ziekte heeft genomen maatregelen een onevenredig negatieve invloed op hun leven. Belangen van deze groep niet vanzelfsprekend meegewogen in besluitvorming maatregelen.
- b. Invoeren van testbewijs moet niet leiden tot achterstand van (groepen van) mensen.

Beschikbaar en bereikbaar

2. Testen en testlocaties:
 - a. Testen dienen in alle gevallen gratis te zijn om discriminatie op inkomenspositie te voorkomen.
 - b. Testlocaties dienen toegankelijk en bereikbaar te zijn met OV/lopend/fietsend etc.
 - c. Alternatieve mogelijkheden om te testen (thuis/huisarts/op school) moeten beschikbaar zijn
3. Niet alleen digitale middelen:
 - a. Voor mensen die niet digitaal vaardig zijn, geen smartphone kunnen veroorloven of een oude versie van iOS/Android op hun smartphone hebben

Toegankelijk en begrijpelijk voor iedereen

4. App moet getest worden op inhoud/informatie, toegankelijkheid en bruikbaarheid, begrijpelijkheid, logische stappen en navigatie, digitale toegankelijkheid m.b.t. visuele, auditieve en motorische, cognitieve en psychische aspecten.
5. Meerdere communicatiekanalen voor ondersteuningsvraagstukken
6. Meerdere communicatievormen, zoals gebarentaal

Onderwijs

7. Behoud afstand(online) onderwijs, om flexibiliteit te bieden aan studenten die bijvoorbeeld ziekenhuisafspraken hebben
8. Testbewijzen ook toepassen in praktijk onderwijs of stages, en zorg voor goede alternatieven voor studenten die vanwege gezondheidsrisico geen toegang hebben tot fysiek onderwijs
9. Het is van belang dat fysieke begeleiding is toegestaan bij studenten die zich niet kunnen/willen testen. Daarnaast mag dit geen aanleiding vormen voor meldingen van verzuim bij de onderwijsinspectie

Nederlandse orde van advocaten:

- Te korte tijd gehad om te reageren, ook omdat tegelijkertijd ook het wetsvoorstel wettelijke quarantaineplicht reizigers in consultatie is gegeven.
- 1. In het voorstel en in de toelichting niks wordt gezegd over rechtsbescherming. De raad acht een adequate rechtsbescherming én de daaruit voortvloeiende consequenties voor rechtshulpverleners, de rechtelijke macht, en het beroep dat gedaan wordt op het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand noodzakelijk.
- 2. Verwijzen naar de Gezondheidsraad en onderschrijft dit advies, inclusief de (rand)voorwaarden die hierin zijn opgenomen
- 3. Te korte termijn om inhoudelijk te reageren
 - a. Dit levert een aanzienlijk risico op dat dit wetsvoorstel onvoldoende zorgvuldig kan worden voorbereid.

NOC NSF:

- Als sportactiviteiten en evenementen eerder kunnen worden opgestart, dan staan we er positief tegenover

- Drempel om te sporten moet voor eenieder praktisch en financieel zo laag mogelijk worden gehouden

Reacties op het wetsvoorstel

1. We willen graag meedoen met pilots als die in de aanloop van de tijdelijke wet gedaan worden.
2. De wet niet inzetten om te testen bij activiteiten die nu al zijn toegestaan
3. Eventuele prioritering van sportactiviteiten moet in goed overleg met de sportsector plaatsvinden.
4. Bepalen van toekennen aantal testen per dag/week in goed overleg met de sector sport zal plaatsvinden
5. Regeldruk moet ook goed beschouwd worden vanuit de sportsector, omdat beschikbaarheid vrijwilligers is teruggelopen door het stilleggen van de activiteiten. Wel rekenen we erop dat we het in de sportsector voor elkaar gaan krijgen
6. Kosten verbonden aan testen kunnen voor mensen met weinig financiële armslag een te grote drempel opwerpen om te gaan sporten

SIDN:

- We hebben zorgen over het wetsvoorstel
1. Deze wet staat haaks op de reeds door VWS ingezette beweging naar meer regie over data bij de patiënt, zorgafnemer.
 - a. Is raar dat de overheid 1 middel kiest van eigen makelij en alle andere partijen buiten spel zet.
 - b. Het raakt bovenal de mogelijkheden van de burger om zelf uit vrije wil bij te dragen aan een veilige opening van activiteiten in de samenleving
 2. De wet is een kortetermijnoplossing.
 - a. Als de Covid Spoedwet niet meer van toepassing is, verliest deze tijdelijke wet ook haar legitimiteit, en daarmee ook de VWS Corona Check app.
 - b. Vraag is dan of er niet gelijk en beter ingezet kan worden op duurzame alternatieven die ook al op korte termijn beschikbaar kunnen zijn voor burgers om dan nog steeds op een verantwoorde manier, onder eigen regie en autonomie, bij te dragen aan veilige bijeenkomst, sport en cultuur etc.
 3. Deze tijdelijke wet kan ernstige mate van beperking van de bewegingsvrijheid van burgers kan veroorzaken, terwijl het niet duidelijk is waar deze wet ingezet gaat worden.
 4. Single point of failure, omdat er maar 1 app is. Ook verantwoordelijk voor mogelijke datalekken, die ook al bij de GGD zijn gebeurd. Hier was VWS ook verantwoordelijk voor.
 - a. Welke voorzieningen zijn er getroffen om te voorzien in recht op inzage en correctie van gegevens?
 5. Privaat domein
 - a. App stores van Apple en Google laten alleen apps toe met covid test en vaccinatiebewijzen als deze aangewezen of aangeboden worden door een overheid
 - b. Deze wet valt samen met Europese ambitie om te komen tot een Europees paspoort om de grenzen weer open te stellen
 - c. Overheden in Europa lijken dit te gebruiken om data van burgers en zorggegevens te monopoliseren en de heropening van de samenleving zwaar te reguleren ondersteund door technologie. Zonder oog voor andere partijen en zonder alternatieven als blijkt dat app niet functioneren of datalekken en inbreuk van persoonsgegevens tot gevolg hebben

- d. Welke garanties kan de Nederlandse overheid bieden dat de Corona Check app deugdelijk functioneert en hoe kan een burger hier controle over zijn eigen gegevens behouden? Welke bescherming zal de Nederlandse overheid bieden als de burger zijn QR-code inclusief persoonsgegevens bij private partijen als bijvoorbeeld sportscholen en restaurants toont?
 - e. Digitaal vs fysiek test- en vaccinatiebewijs: fysieke bewijs is veel fraudegevoeliger dan vele digitale oplossingen die er voor handen zijn. Een enkele digitale oplossing zal naar alle waarschijnlijkheid fraude met het fysieke test- en vaccinatiebewijs bevorderen, juist door deze wet.
6. Deze wet monopoliseert het testbewijs/vaccinatiebewijs
 7. Burgers (AVG, WABVPZ) en een democratie als geheel moeten regie hebben over eigen gegevens. En zelf in staat zijn identiteitsgegevens en gezondheidsgegevens te gebruiken wanneer een burger hier zelf toe besluit
 - a. Het kan niet zo zijn dat miljarden worden geïnvesteerd om regie over gegevens bij de eindgebruiker te krijgen en dat als het de overheid beter uitkomt de hele beweging teniet wordt gedaan en de burger blootstellen aan technologie die significante beperking van de bewegingsvrijheid tot gevolg kan hebben.
 - b. Daarnaast is het nog onduidelijk waar deze app en het tonen van QR-code en persoonsgegevens uiteindelijk wordt afgedwongen.
 8. Pleiten ervoor dat in de wet opgenomen moet worden waar de Corona Check app gebruikt moet gaan worden voor toegang en dan pas de wet inhoudelijk te behandelen.
 9. Daarnaast is het noodzakelijk dat er ook andere partijen gemachtigd zijn onder voorwaarden de covid test- en vaccinatiegegevens in beheer van de gebruiker te mogen faciliteren.
 - a. Het kader daarvoor dient naar onze mening ook in deze wet opgenomen te zijn.

VSNU:

- Universiteiten vinden het van groot belang om zo snel mogelijk weer fysiek onderwijs aan studenten te geven
- De universiteiten hebben over 3 aspecten van de wet vragen
 1. 3 parallele vormen van onderwijs?
 - 2. Verplichtstelling universiteiten om testbewijzen verplicht te stellen
 - 3. Wettelijke verplichting fysiek onderwijs.
- 1. 3 parallele vormen van onderwijs?
 - a. Fysiek onderwijs met testbewijs, fysiek onderwijs zonder testbewijs, onlineonderwijs.
 - b. Fysiek onderwijs zonder testbewijs kan problematisch zijn door fysieke capaciteit van de onderwijsgebouwen en tentamenvoorzieningen, werkdruk docenten, Arboretgeving en bekostigingsvoorwaarde om publieke middelen doelmatig te besteden.
 - c. In het verlengde daarvan komt de vraag op hoe universiteiten deze drie parallele onderwijsvormen voor al hun opleidingen zouden moeten aanbieden, binnen de huidige faciliteiten en de huidige bekostiging
- 2. Verplichtstelling universiteiten om testbewijzen verplicht te stellen.
 - a. Kunnen universiteiten zelf vrij kiezen om van testbewijzen als verplicht middel tot toegang tot universiteitsgebouwen e.d. gebruik te maken?
 - b. Als het een plicht is, is de vraag: Wat als universiteiten geen gebruik willen maken van testbewijzen?
 - c. Hoe ziet de handhaving er dan uit?

- d. Als het een keuzemogelijkheid is: Wat als universiteiten niet kiezen voor het gebruik van testbewijzen?
- 3. Wettelijke plicht fysiek onderwijs
 - a. Uit de WHW of enig andere wettelijke regeling volgt geen afdwingbaar recht van studenten op fysiek onderwijs en het aanbieden van fysiek onderwijs is ook geen bij wet geregelde deugdelijkheidseis/voorwaarde voor bekostiging.

Herstel NL:

1. Het doel van het wetsvoorstel moet duidelijker worden toegelicht
2. Wetsvoorstel is indirecte testplicht, en daarmee inperking van vrijheden
3. Op welke 'maatschappelijke opvattingen' baseert het wetsvoorstel zich? Staat in volgende passage: *'naar maatschappelijke opvattingen voor de deelnemers onderscheidenlijk gebruikers niet van primair belang en niet voor eenieder toegankelijk behoren te zijn'*.
4. Wat is het alternatief voor het bijwonen van en meedoen aan cultuur, evenementen, georganiseerde jeugdactiviteiten, horeca en sport?
5. Staat vindt zelf wel dat cultuur en sport essentieel zijn, want ze hebben er een ministerie voor. Met name sport is belangrijk, want het helpt tegen overgewicht, wat een belangrijke risicofactor is voor COVID-19
6. Vinden alle sectoren wél essentieel. En als deelname hieraan wordt verbonden aan een negatief testbewijs, dan betekent dat in feite een verbod om deel uit te maken van de samenleving
7. Wetsvoorstel stelt: 'naar maatschappelijke opvattingen' deze sectoren 'niet voor eenieder toegankelijk behoren te zijn'. Geen onderbouwing voor de stelling. Waarom heeft niet eenieder recht op deelname aan of toegang tot deze sectoren?
8. **Onderwijs:** toch mogelijkheid tot testplicht, met motivatie dat nu te weinig fysiek onderwijs gegeven wordt. In welke gevallen zou er, gegeven de vastgestelde risico's en mogelijk maatregelen, reden kunnen zijn om studenten doorlopend (1a2x per week) te testen?
9. **Privacy:** testbewijs betreft medische gegevens. Onvoldoende duidelijk hoe die worden beschermd. Waarom moeten de gegevens nog 5 jaar bewaard worden?
10. Welke waarborgen zijn er om te voorkomen dat opgeslagen gegevens in de app kunnen worden gelocaliseerd?
11. Opgeslagen gegevens bieden mogelijkheid tot profilering, hoe wordt dat voorkomen?
12. **Testen:** niet eens met massatesten, heeft geen zin
13. PCR test ongeschikt
14. Hoe, met welke test, kan het testbewijs effectief zijn?
15. **Test met rechtsgevolgen:** zonder negatieve test of met positieve test wordt deelname bestraft met uitsluiting van deelname en toegang tot cruciale onderdelen van de samenleving.
16. **Inbreuk grondrechten:** geen verdere uitleg
17. **Online geen alternatief voor fysiek:** online onderwijs is niet ene alternatief voor fysiek onderwijs.
18. **Testplicht is opmaat tot algemene testplicht voor hele samenleving:** dynamische karakter van de wet zorgt voor wirwar aan situaties en heeft 2 consequenties:
 - a. andere sectoren zullen geneigd zijn om ook over te gaan tot eisen van negatief testbewijs als voorwaarde voor toegang en deelname
 - b. Door ontstane wirwar zal de overheid al snel doen verleiden om testplicht overal en voor alles te verplichten

19. **Testplicht is opmaat tot vaccinatieplicht:** testen kost veel tijd en geld voor mensen, dus zal druk en dwang komen om zich 'dan maar te vaccineren'
20. **Testplicht opmaat naar testmaatschappij:** deze testmaatschappij zorgt voor testen van andere dingen, zoals SOA-test, suiker-test
21. **Open einde regeling:** er is, noch voor de uitdrukkelijke Tijdelijke wet zelf, noch voor de bij of krachtens de wet opgelegde maatregelen een objectief criterium om het einde van de wet dan wel opgelegde maatregel te bepalen.
22. Epi situatie is geen objectief criterium
23. **Conclusie:** middel erger dan de kwaal
24. Wetsvoorstel niet indienen